

Multi-BPF heeft toekomst

Met ingang van 1 januari 2015 moet het multi-pensioenfonds actief worden. Dit valt op te maken uit de publicatie van Staatssecretaris mevrouw Klijnsma van 4 november jl. Hierover is reeds veel gepubliceerd. Eén onderwerp is echter naar onze mening onderbelicht gebleven. De toepassing hiervan op niet-verplichtgestelde of vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen: een multi-BPF. In dit artikel gaan wij nader hierop in. Daarbij komen vooral de mogelijkheden, voordelen, aandachtspunten en mogelijke beperkingen aan de orde. Wij hebben niet de illusie uitputtend te zijn.

Doel

Wij kunnen ons voorstellen dat de nieuwe wettelijke mogelijkheid voor een multi-pensioenfonds primair is bedoeld voor (kleinere) pensioenfondsen die niet naar een verzekeraar of PPI willen en zich ook niet willen of kunnen aansluiten bij een (grotere) bedrijfstakpensioenfonds. Met name voor (kleine) vrijwillige bedrijfstak pensioenfondsen die zich momenteel oriënteren op de toekomst van het pensioenfonds kan het multi-BPF een goede uitkomst zijn. Daarbij is wel haast geboden. Uit onderzoek van DNB blijkt namelijk dat circa 20 procent van de 400 momenteel nog overgebleven pensioenfondsen voornemens zijn om te liquideren. Daar zijn ook vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen bij. Voor deze pensioenfondsen kan het multi-pensioenfonds een zeer welkome oplossing zijn.

Wat is een multi-BPF?

Een multi-BPF is een pensioenfonds waarin diverse bedrijfstakken of sectoren hun (arbeidsgerelateerde) pensioenregeling kunnen onderbrengen. De bijbehorende beleggingen (afgescheiden vermogen) worden daarbij gesepareerd aan de hand van ringen (ring fencing). Per ring kunnen één of meer sectoren een pensioenregeling laten uitvoeren. Er is geen of nauwelijks sprake van subsidiërende solidariteit tussen de verschillende ringen, echter binnen één ring kan er wel sprake zijn van deze vorm van solidariteit (eigen solidariteitsring). Een ander belangrijk kenmerk van een multi-BPF is dat duidelijke zeggenschap en invloed van sociale partners behouden blijft.



Voordelen

Vanuit diverse perspectieven kan deze oplossing kostenefficiënt zijn en dus leiden tot lagere kosten en wel om de volgende redenen:

- Eén governance-structuur en bestuur is voor meerdere pensioenfondsen en dus minder bestuurders
- Eén uitvoeringsorganisatie en administratie voor meerdere bedrijfstakpensioenfondsen
- Door een grotere schaal op verschillende gebieden (beleggingen, administratie en verzekeringen)
- Mogelijke pooling van verzekeringstechnische risico's op basis van kans solidariteit

Voor aangesloten sectoren blijft de zeggenschap en invloed van de sociale partners en (gewezen) deelnemers en gepensioneerden aanwezig. Dit maakt de optie van multi-BPF nog interessanter voor met name de sociale partners.

Deling van risico's

Binnen een ring kunnen de beleggingsrisico's worden gedeeld. Daar buiten is er geen sprake van deling van beleggingsrisico's. Wat betreft de biometrische risico's (langleven, kortleven en arbeidsongeschiktheid) is nog niet duidelijk of pooling van deze risico's tussen de ringen mogelijk is. Als pooling wel mogelijk wordt gemaakt, dan wordt de oplossing van multi-BPF nog aantrekkelijker.

Aandachtspunten

Momenteel is nog niet helemaal duidelijk hoe specifiek invulling zal worden gegeven aan een multi-pensioenfonds in het algemeen en aan een multi-BPF in het bijzonder. Een aantal onduidelijkheden en onzekerheden willen wij op voorhand benoemen:

- Hoe moeten de sectoren vertegenwoordigd worden in het bestuur in het kader van een evenwichtige belangenbechartiging?
- Hoe wordt invulling gegeven aan een compleet¹ contract?
- Hoe moet invulling worden gegeven aan het indexatiebeleid? Vindt dit plaats per gevormde ring of voor het pensioenfonds als totaal?
- Is het mogelijk om de biometrische risico's te poolen op multi-BPF niveau?
- Hoe ziet de juridische vorming van een dergelijke multi-BPF eruit op basis van de pensioenwet?
- Op welke wijze kan inhoud worden gegeven aan kans en subsidiërende solidariteit?

Conclusie

Het lijkt evident dat een multi-BPF vanwege eenvoud en efficiency kan leiden tot een welkome oplossing voor bedrijfstakpensioenfondsen met een vrijwillig karakter. Zeker in een tijd waarin de rente laag is met alle gevolgen van dien. Bovendien zijn er überhaupt relatief weinig mogelijkheden

¹ Pensioencontract waarin helder is wie wanneer welk risico in welke mate loopt



om een pensioenregeling (inclusief opgebouwde rechten) elders onder te brengen met behoud van zeggenschap en invloed van sociale partners.

Daarbij is snelheid en duidelijkheid ten aanzien van wet- en regelgeving wel geboden. Als per 1 januari 2015 multi-BPF-en actief zullen zijn, moet met name over de bovengenoemde aandachtspunten - die de eenvoud en efficiency bevorderen – de pensioensector op zeer korte termijn uitsluitel dienen te krijgen.

Is deze oplossing anders dan een API? Nee, maar wellicht zijn de marktomstandigheden momenteel wel dusdanig dat een multi-BPF interessanter is voor sociale partners.

OVER MILLIMAN

Milliman is wereldwijd het grootste onafhankelijke actuariële adviesbureau met een partnerstructuur. Ons Nederlandse kantoor heeft jarenlange ervaring met adviesprojecten op het gebied van pensioenadvisering en risicomanagement.

MILLIMAN IN EUROPA

Milliman heeft een sterke vertegenwoordiging in Europa met momenteel meer dan 250 consultants die onze klanten bedienen vanuit kantoren in Amsterdam, Boekarest, Brussel, Dublin, London, Madrid, Milaan, München, Parijs, Warschau en Zürich.